

Kezdeményező szellem

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága Végrehajtó Bizottságának *Határozata Nicolae Ceaușescu elvtárs egyes latin-amerikai országokban tett látogatásáról* élénk és mélységes meglepéssel veszi tudomásul annak a látogatásnak a rendkívül pozitív eredményeit, amelyet a Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke 1973. augusztus 29. és szeptember 20. között tett Kubában, Costa Ricában, Venezuelában, Kolumbiában, Ecuadorban és Peruban.

A Végrehajtó Bizottság ez alkalommal is kiemelte „azt a lényeges szerepet, amelyet Románia egész külpolitikájának kidolgozásában és megvalósításában Nicolae Ceaușescu elvtárs, pártunk főtitkára tölt be, aki kitartó és szenvedélyes munkásságával, dinamizmusával és magas fokú hozzáértésével teljes mértékben szolgálja a román nép érdekeit, békére és társadalmi haladásra, a nemzetek közötti együttműködésre és megértésre irányuló eszményeit, a szocializmus és a kommunizmus ügyét“.

Dolgozó népünk helyesléssel és nagybecsüléssel köszöntötte a látogatás eredményeit, amelyek ismét igazolták „a X. pártkongresszuson és az RKP 1972. évi Országos Konferenciáján kijelölt bel- és külpolitikai orientáció helyességét és realizmusát, alátámasztották pártunknak a nemzetközi élet tendenciáit és változásait illető elemzéseinek és következtetéseinek érvényességét“.

Románia elsőrendű fontosságot tulajdonít a minden szocialista országhoz fűző barátsági, szövetségi és testvéri együttműködési kapcsolatok erősítésének és elmélyítésének, azoknak a — teljességgel új típusú — jogegyenlőségre építő kapcsolatoknak, amelyek példaképpül szolgálnak az egész nemzetközi közösség relációinak síkján. Hazánk ugyanakkor — társadalmi rendszerüktől függetlenül — a világ minden államával való együttműködés szélesítése mellett foglal állást.

Mind politikai, mind gazdasági szempontból kivételes jelentőségű a szocialista országok és a fejlődő államok — közös érdekek szem előtt tartására építő — együttműködési kapcsolatainak bővítése. Az ilyen jellegű relációk fontos tényezői a népek előmeneteléért, a béke, a demokrácia, a haladás ügyének győzelméért vívott általános antiimperialista harcnak. Nicolae Ceaușescu elvtárs bogotai sajtóértekezletén hangsúlyozta: Románia kapcsolatainak a fejlődő országokkal kölcsönös segélynyújtási jellege is van, mindegyikük küzdelmében függetlensége és szuverenitása érvényesítéséért, a gyarmatosítás, a neokolonializmus, az imperialista erő- és diktátumpolitika ellen folytatott harcban.

Nicolae Ceaușescu elvtárs latin-amerikai látogatása — egész jellegével, eredményeivel és célkitűzéseivel — új, minőségileg magasabb rendű szakasz kezdetét jelzi Románia és a hat állam kapcsolatainak fejlődésében.

A látogatásra abban a kontextusban került sor, amelyben a békés egymás mellett élés hajtóerői életteljesebbek, mint valaha. Kétségtelen, hogy — a társa-

dalmi rendszerek különbözősége, bizonyos mély ellentmondások vagy érdekössze-
ütközések miatt — az emberiség még megosztott. De — mindenféle rendszerbeli
különbségek, egyik-másik kérdésben megnyilvánuló differenciák ellenére —
a népek ráéreznek az együttműködés szükségességére és ésszerűségére, hiszen nagy-
mértékben kooperálásuktól függ nemcsak saját fejlődésük, hanem a béke ügye is.

A társadalmak szerkezetében bekövetkező gyökeres változások egyre nagyobb
fajtsúlyt biztosítanak a népek, a széles néptömegek, a közvélemény szerepének az
államok külpolitikai vonalvezetésének a megszabásában. Mihelyt anyagi erővé vá-
lik a népek békevágya, új kedvező feltételek alakulnak ki a nemzeti és társadalmi
felszabadulási harc erősítésére, adottak a feltételek az imperialista politika számi-
tásainak áthúzására és a nemzetközi kapcsolatok új alapokra helyezésére.

Az *Era socialistă* kommentárja kifejti: a háború utáni erőviszonyok alakulása,
az antagonista katonai tömbök léte és a „hidegháború” praktikái arra vezettek,
hogy számos állam külpolitikája az el nem kötelezettség felé irányult. Egy ezzel
kapcsolatos kérdésre válaszolva, Nicolae Ceaușescu elvtárs méltán hangoztatta:
minthogy az el nem kötelezettség feltétele a nemzetközi egyenlőség politikája, lé-
nyegében az imperializmus, az erőszakhoz folyamodás és az erőszakkal való fe-
nyegetőzés politikája elleni harchoz csatlakozást jelent, s kedvező minden nemzet
kiteljesülése, az enyhülés, a nemzetközi együttműködés és a béke ügyének szem-
pontjából, nyilvánvalók a függetlenségi és az el nem kötelezettségi politika ha-
sonlóságai. E nézet helyességét alátámasztja a katonai tömbök, vitathatatlan idő-
szerűtlensége napjainkban, felszámolásuk szükségessége.

A tömbökön kívüli országok világa most már nem ítéhető meg az egyik
vagy másik katonai tömbhöz való nem tartozás szűk szempontjai alapján, hiszen
ezeknek az országoknak a többsége fejlődő ország, nem egy szocialista jellegű,
konkrét intézkedés szükségességét hangoztatja, és ilyen jellegű intézkedéseket fo-
ganatosít. Nem helyes tehát az a vélemény, amely szerint a „harmadik világ”
országai a szocializmus és a kapitalizmus között helyezkednek el. Olyan külön-
böző társadalmi rendszerű országokról van szó, amelyek önálló jellegű gazdaságot
és társadalmi fejlődésért küzdenek, és egyesítik erőfeszítéseiket a fejlődés távlatai-
nak biztosításáért.

Románia — más országokkal egybehangzó — tapasztalatai azt bizonyítják,
hogy a nemzeti függetlenségért vívott harc elválaszthatatlan a társadalom forra-
dalmi átalakulásáért folytatott harctól. E gondolat kifejtése során Nicolae
Ceaușescu elvtárs latin-amerikai látogatása alkalmával ismét hangot adott az RKP
álláspontjának a nemzet jelentőségéről a jelenkori világban, s hangsúlyozta, hogy
csakis a szocializmus teremti meg a minden nemzet teljes fejlődéséhez szükséges
feltételeket.

A napjainkban valóban jelentős interdependencia-jelenség alapját a gazda-
sági fejlődés objektív folyamatai, a nemzetközi munkamegosztásban való rész-
vétel követelményei alkotják. A politikai természetű, a világbéke alapkérdéseivel
összefüggő problémák megoldása szükségessé teszi a szempontok és a cselekvések
egyeztetését, a szempontok tiszteletben tartását a nemzetközi kapcsolatok gya-
korlatában. A részvétel a nemzetközi munkamegosztásban kétségbevonhatatlan
szükségesség, de nem lehet megfélekezni arról, hogy vannak még az egyenlő-
lenségből és a méltánytalanságokból következő negatív vonatkozásai is, amelyek
kiküszöbölésének egyetlen módja: az államközi kapcsolatok új alapokra helye-
zése. Nem könnyű, nem rövid időtartamú folyamat ez. Kibontakozásának üteme
attól függ, milyen hamar hódít tért annak a megértése, hogy maradéktalanul
tiszteltben kell tartani minden állam függetlenségét és nemzeti szuverenitását.

Nicolae Ceaușescu elvtárs leszögezte: a világviszonylatú együttműködés, vagyis az interdependencia nagyobbodását nem való szembeállítani a függetlenség politikájával; ellenkezőleg, minden nemzet tevékenységének e két aspektusa szoros egységet alkot. Minél szabadabb egy nép, annál gyorsabban fejlődik, annál aktívabb lehet a nemzetközi együttműködésben. Az utóbbi viszont nem gátolhatja a nemzetek személyiségének igenlését, hanem éppenséggel hozzá kell járulnia a népi és a nemzeti személyiség kibontakozásához.

Az államközi együttműködés kedvező alakulásának csak ártalmára lehet a domináció vagy a hegemonia bármely formája. Éppen ezért Románia — más államokkal egyetemben — állást foglal az ellen, hogy valamely állam egy más állam felett uralmat gyakoroljon. Teljes mértékben érvényes az az ismert marxista tétel, amely szerint nem lehet valóban szabad az a nép, amely más népeket elnyom vagy kizsákmányol.

Még nem tekinthető felszámoltnak a régi erő- és diktátum-politika. A világon vannak még feszültségi göcök, államközi politikai konfliktusok. A retrográd körök ellenzik a nemzetközi élet új irányzatait, szembeszegülnek a béke ügyével, a nemzeti függetlenség érvényesülésével, a népek együttműködésével, megpróbálják veszélybe sodorni a népek forradalmi vívmányait. A chilei reakciós államszín is azt bizonyítja, hogy milyen heveny formákban nyilvánulhatnak meg a népek nemzeti és társadalmi felszabadulása elleni akciók. Mindez éberségre ösztönöz minden demokratikus és antiimperialista erőt.

A chilei nép nehéz megpróbáltatása természetesen ismét felélénkítette azokat a vitákat, amelyeknek tárgya a latin-amerikai földrészen végbeménő nagy forradalmi folyamat, a népek haladásának útja a szocializmus felé. Nicolae Ceaușescu elvtárs a nagy földrész újságíróival folytatott beszélgetései során hangsúlyozta azoknak az igazságos harcoknak a törvényszerű jellegét, amelyeket a latin-amerikai és más térségek forradalmi, demokratikus, nemzeti, antiimperialista erői vívnak; minden adott vagy még adódható nehézség ellenére a latin-amerikai népek ügye győz. A chilei események nem konkludens bizonyítékai annak, hogy a szocializmus irányába vivő demokratikus fejlődés általában lehetetlen.

Nicolae Ceaușescu elvtárs okkal mutatott rá: a lényeg a hatalomra került népi erők — belső és külső reakciós erők elleni — határozott cselekvése szükségességének a megértése. A népi erők nem ringathatják magukat abban az illúzióban, hogy a reakció önként, jószántából lemond pozíciójáról. A népi hatalom megtartásának és konszolidálásának egyik elengedhetetlen feltétele az olyan politikai vonalvezetés, amely minden haladó és nemzeti erő egyesítéséhez, azok tömörítéséhez vezessen, akik szembeszegülnek a reakcióval, és országuk gazdasági-társadalmi haladására, szabad, független fejlődésre törekszenek. Latin-Amerika országainak, minden más — forradalmi változásokat napirendre tűző — országnak elsőrendű feladata a nemzeti erők szoros egységének a megvalósítása.

A kommentárok joggal emelik ki azt is, hogy Nicolae Ceaușescu elvtárs latin-amerikai látogatása során ismét előtérbe került korunk egyik letagadhatatlan valósága: a népek, minden ország arra irányuló egyre erőteljesebb szándéka, hogy — társadalmi és politikai rendszerüktől, nagyságuktól és teljesítő képességüktől függetlenül — cselekvően vegyenek részt a nemzetközi életben, a béke és a civilizáció sorsával kapcsolatos kérdések megvitatásában és megoldásában.

Nicolae Ceaușescu elvtárs látogatása a latin-amerikai országok egész sorában, ez a tartalmas és nagyarányú akció nemcsak Románia és e latin-amerikai országok további kapcsolatait illetően, hanem a nemzetközi kapcsolatok egészét tekintve is pozitív hatású.